

INHOUDSOPGAVE

Hoofdstuk 1:	Voordat u begint	2
	De structuur van Lightroom	3
	Bibliotheek en Kaart	5
	Ontwikkelen	6
	Exporteren, Boek, Presentatie, Afdrukken en Web	6
	Locatie van de catalogus	6
	1. Nog geen catalogus	8
	2. Fotobestanden op één schijf, catalogus op C-schijf/Macintosh HD	8
	3. Fotobestanden op verschillende schijven, catalogus op C-schijf/Macintosh HD	9
	Het archief verhuizen	9
	Stapsgewijs beginnen	9
Hoofdstuk 2:	Kennismaken met Lightroom	14
	Mogelijkheden	15
	Bibliotheek en Kaart	15
	Ontwikkelen	17
	Boek, Presentatie, Afdrukken en Web	17
	Onmogelijkheden	18
	Interface	19
	Weergaven en zoomopties	20
	Persoonlijke aanpassingen	23
	Voorkeuren	25
	Samenvatting	26
Hoofdstuk 3:	Foto's importeren	28
	Vorbereiding	29
	Soorten bestandsformaten	30
	Importeren	32

Importeren vanaf camera, kaartlezer of vaste schijf	33
Het deelvenster Bron	34
Voorvertoonvak	35
Het deelvenster Bestandsafhandeling	36
Deelvenster Wijzigen van de bestandsnaam	38
Deelvenster Toepassen tijdens het importeren	38
Een voorinstelling maken	40
Deelvenster Bestemming	42
Foto's van schijf importeren	43
Vastleggen via tethering	46
Automatisch importeren	47
Importeren vanuit een Lightroom-catalogus	48
Slimme voorvertoning (Smart Preview)	50
Waarom Slimme voorvertoningen?	50
Slimme voorvertoningen maken en wissen	51
Werken met Slimme voorvertoningen	52
De praktijk	53
Back-up	53
Map- en bestandsnamen	53
Trefwoorden	54
Een selectie importeren	54
Voorvertoningen maken	55
Hoofdstuk 4: Werken met Bibliotheek	58
Inleiding	59
Onderdelen van de bibliotheek	59
Filmstrip	61
Werkbalk Bibliotheek	62
Kennismaken met de module Bibliotheek	63
Selecteren en weggooien	64
De eerste selectie	65
De tweede selectie	67
Vergelijkingsweergave	67
Beoordelingsweergave	69
Snel ontwikkelen	70
Filtermethoden	71
Volgende ronde?	71
Snelle verzameling	72
Doelverzameling	75
Verdere verfijning met stapels en kleurlabels	76

Trefwoorden, woorden om beter te kunnen vinden	78
Trefwoorden toevoegen	78
Trefwoordtags	80
Hiërarchisch onderverdelen	81
TREFWOORDEN BIJ IMPORTEREN HIËRARCHISCH TOEVOEGEN	81
Gezichtsherkenning met Mensen	82
Mensen in de Trefwoordenlijst	87
Spuitsbus	88
Trefwoorden organiseren	89
Slepen	89
Trefwoordenset	90
Suggesties voor trefwoorden	91
Snel ontwikkelen	91
Bestanden van Lightroom	92
Sidecarbestanden	94
Metagegevens niet in sync	95
Deelvenster Navigator	96
Catalogusbestanden en het deelvenster Catalogus	96
Meer catalogussen	96
Catalogusinstellingen	97
Deelvenster Mappen	98
Ordenen	98
Uw eigen verzamelingen	99
Slimme verzameling	100
Gewone verzameling	101
Metagegevens	101
Opnamedatum aanpassen	102
Gps	102
Werken met de filterbalk	103
Zoeken op TIFF- bestanden	104
Zoeken op sluitertijd	104
Deelvenster Services voor publiceren	105
Samenvatting	107

Hoofdstuk 5:	Ontwikkelen	108
	De module Ontwikkelen	109
	Histogram	110
	Bijsnijden en lokale aanpassingen	112
	Uitsnijdbedekking	112
	Vlekken verwijderen	113
	Rode-ogencorrectie	114
	Gegradueerd filter	115
	Radiaalfilter (Shift-M)	116
	Aanpassingspenseel	117
	Lokaal penseelfilter	119
	Standaard	120
	Kleurtintcurve	123
	HSL/Kleur/Zwart-wit	124
	Gesplitste tinten	125
	Details	126
	Lenscorrecties	129
	Effecten	131
	Nevel verwijderen	132
	Camerakalibratie	133
	Handigheidjes	135
	Virtuele kopie	135
	Ongedaan maken	135
	Vergelijken	136
	Instellingen kopiëren	136
	Case: Landschap in ontwikkeling	138
	Eigen inzichten	138
	Lenscorrecties	139
	Cameraprofiel	140
	Basisaanpassingen	140
	Witbalans aanpassen	140
	Tinten	141
	Presentie	142
	Gegradueerd filter	143
	Kleurtintcurve	143
	HSL/Kleur/Zwart-wit	144
	Vlekken verwijderen	145
	Lenscorrecties/Upright	146
	Uitsnijdbedekking	147

Lenscorrecties/Handmatig	148
Samenvatting	148
Case: Portret	150
Verzameling	150
Groepsgewijze algemene aanpassingen	150
Synchroniseren	153
Lokale afzonderlijke aanpassingen	154
Doelaanpassing Kleurtoon, Verdadiging en Luminantie (HSL)	154
Aanpassingspenseel Helderheid	155
Vlekken verwijderen	158
Samenvatting	160
Case: Architectuur	162
Uitgangsbeeld	162
Stap 1 – Vervormen, vignette en chromatische aberratie	163
Stap 2 – Horizon en verticaal perspectief	165
Stap 3 – Opvullen in Photoshop	166
Samenvatting	168
Case: Omzetten naar zwart-wit	170
Standaard zwart-wit	170
Speciaal zwart-wit	172
Lokaal zwart-wit	174
Samenvatting	176
Case: Panorama in Lightroom	178
Het panorama schieten	178
Het panorama voorbereiden	179
Het panorama samenvoegen	180
Case: HDR in Lightroom	182
Voorbereiding	182
Voorbewerken	183
HDR-montage	183
HDR-bewerken	185
Case: Radiaalfilter	188
Lichtaccenten	188
Samenvatting	190
Case: Toonschaal aanpassen met Kleurtintcurve	192
Veel nauwkeuriger	192
Deelvenster Standaard	193
Kleurtintcurve	194
Samenvatting	196

Hoofdstuk 6:	Foto's exporteren	198
	Dialogvenster Bestanden exporteren	199
	Het exportdoel kiezen	200
	Exporteren naar schijf	200
	Exportlocatie	200
	Bestandsnaamgeving	201
	Video	201
	Bestandsinstellingen	201
	Afbeeldingsgrootte	202
	Uitvoer verscherpen	202
	Metagegevens	202
	Watermerken	203
	Nabewerking	203
	Exporteren naar e-mail	206
	Exporteren naar dvd of cd	207
	Automatiseren van handelingen en instellingen	207
	Voorinstelling	207
	Plug-ins voor export	208
	Plug-ins toevoegen	208
Hoofdstuk 7:	Foto's op de kaart zetten	210
	De module Kaart	211
	Met gps-coördinaten	214
	Zonder gps-coördinaten	215
	Locaties	216
	GPS-logger	218
Hoofdstuk 8:	Boek	220
	Interface	221
	Een boek voorbereiden	223
	Formaat en oriëntatie	223
	Afdrukresolutie	224
	Selecteren en verzamelen	225
	Opmaak	227
	Boek automatisch vullen	228
	Handmatig	232
	Extra opmaak	236
	Tekst	236
	Bijchriften	237
	Achtergrond	238

Opmaaktips	240
JPEG maken in module Afdrukken	240
Pagina's maken in Photoshop	241
Plakboek	242
Schermafbeeldingen	242
Bestelprocedure	243
Aanmelden Blurb	244
Bestellen	244
Hoofdstuk 9: Presentatie	246
Een verzameling maken	247
Instellingen Presentatie	248
Deelvenster Opties	249
Deelvenster Lay-out	249
Deelvenster Bedekkingen	250
Deelvenster Achtergrond	253
Deelvenster Titels	256
Deelvenster Muziek	257
Deelvenster Afspelen	257
Video	257
Exporteren	258
Case: Ronde hoeken	258
Samenvatting	260
Hoofdstuk 10: Afdrukken	262
Instellingen Afdrukken	263
Deelvensters	265
De juiste afdrukinstellingen	268
Praktijkvoorbeelden	269
Case: Indexprint voor archief	269
Case: Combivel voor schoolfoto's	273
Case: Galerieprint	276
Case: Expositieafdruk met handtekening of fotorand	279
Samenvatting	282

Hoofdstuk 11:	Foto's presenteren op het web	284
	Twee soorten galerieën: HTML en HTML5	285
	Snel een webgalerie maken	287
	Site-info aanpassen	287
	Kleurenpalet	287
	Vormgeving	288
	Afbeeldingsinformatie	288
	Uitvoerinstellingen	289
	Exporteren en uploaden	289
	Instellingen opslaan als sjabloon	290
	Extra sjablonen en lay-outstijlen	290
Hoofdstuk 12:	Video	292
	Video importeren	293
	Video bewerken	295
	Exporteren	297
	Case: Een videomontage maken	298
	Voorbereiding	298
	Montage	299
	Samenvatting	301
Hoofdstuk 13:	Lightroom uitbreiden	302
	Foto's buiten Lightroom bewerken	303
	Externe editors instellen	303
	De voorkeuren	303
	Tweede editor	304
	Heen naar Photoshop en terug naar Lightroom	305
	Vier speciale handelingen	307
	Andere editors	308
	Terug in de Lightroom Bibliotheek?	308
	Uitbreidingen op Adobe.com	309
	Voorinstellingen voor ontwikkelen	310
	Webgalerieën	310
	Plug-ins	311

Hoofdstuk 14:	Lightroom Mobile	312
	Wat hebt u nodig?	313
	Van Lightroom Desktop naar Lightroom Mobile en terug	313
	Werken met Lightroom Mobile	316
	Samenvatting	317
Appendix A:	Lightroom optimaliseren	318
	Systeemeisen	319
	Vaste schijven	319
	Instellingen	320
	XMP	321
	Een optimale catalogus	321
	Camera Raw-cache	322
Appendix B:	Kleurbeheer	324
	Theorie	325
	Waarom kleurbeheer?	325
	Kleurprofielen	326
	Praktijk	327
	Hardware	327
	Maken van profielen	330
	Samenvatting	331
Appendix C:	DNG-profielen en X-Rite ColorChecker Passport	332
	Cameraprofielen	333
	X-Rite ColorChecker Passport	335
	Samenvatting	336
Appendix D:	Sneltoetsen	338
	Index	342

01
::VOORDAT U BEGINT

:::01 VOORDAT U BEGINT

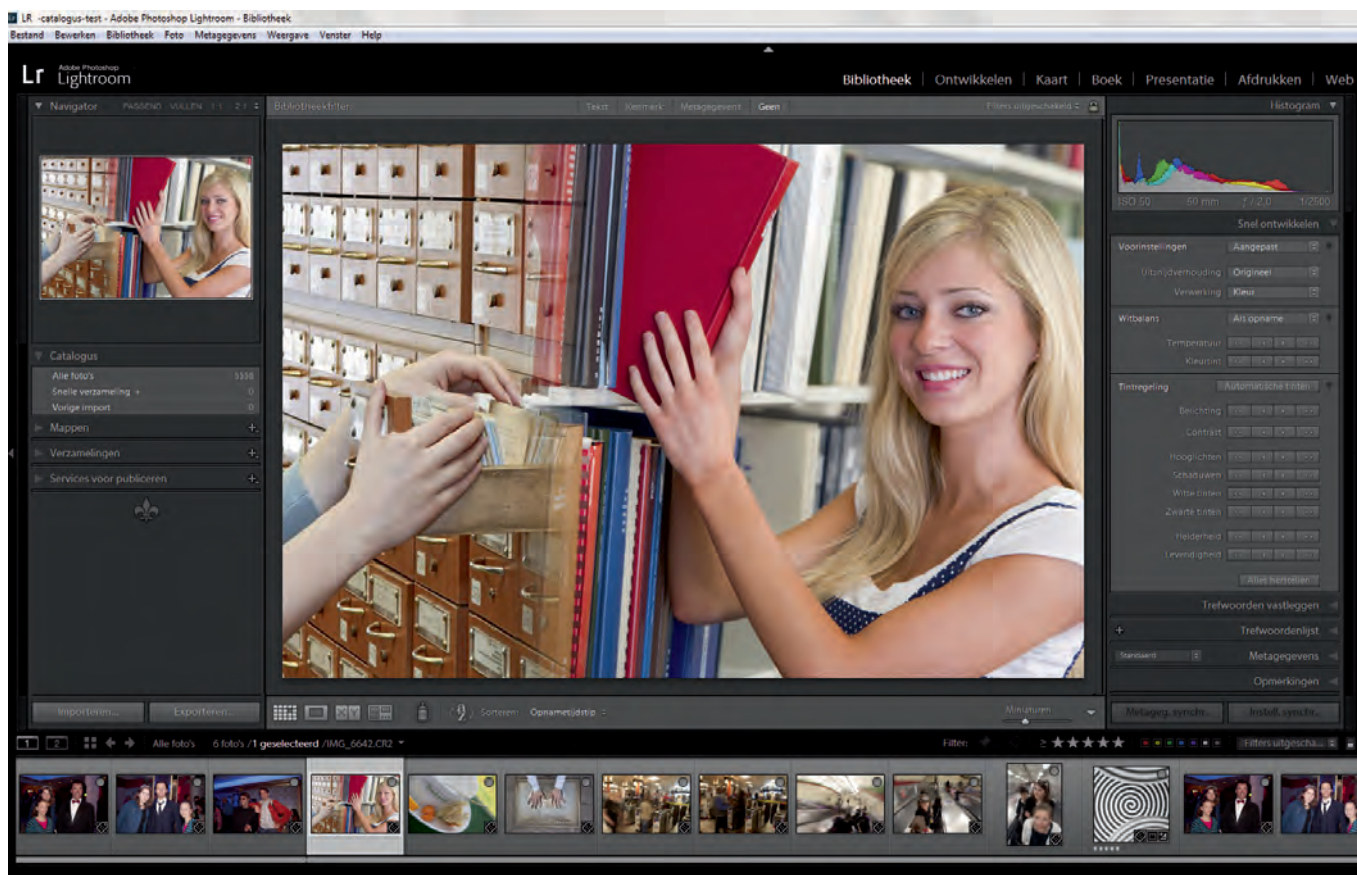
Lightroom is een prachtig en compleet gereedschap om uw foto's te beheren, bewerken en publiceren. Als u eenmaal weet hoe u foto's importeert in de bibliotheek, kunt u daarna beginnen aan uw ontdekkingsreis door de uitgebreide mogelijkheden van dit professionele workflowprogramma. Toch kan het zinvol zijn om naast deze praktijkkennis ook inzicht te hebben in het principe achter Lightroom. Is het nu een bibliotheek of alleen een catalogus? Werkt u met de 'echte' foto's of alleen met de voorvertoningen ervan? Wat is een Lr-cat-bestand en waar kunt u dat vinden? In dit hoofdstuk vindt u het antwoord op deze vragen en wordt aandacht besteed aan het verhuizen van foto's en de catalogus van de ene naar de andere computer (Windows en Mac).

DE STRUCTUUR VAN LIGHTROOM

U kent een bibliotheek met rekken vol boeken. Zowel de rekken als de boeken zijn geordend op onderwerp en bovendien zijn ze afzonderlijk gecodeerd. Lopend langs de rekken is in principe elk boek te vinden.

Afbeelding 01.01

De structuur waarmee Lightroom uw foto's beheert, is te vergelijken met die van de analoge bibliotheek.

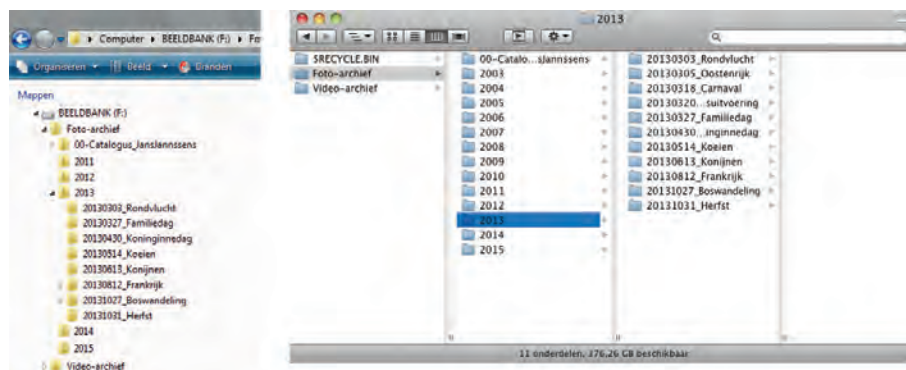
U vindt echter sneller wat u zoekt als u bij de ingang van de bibliotheek de catalogus raadpleegt. Hierin staan in een bepaalde structuur alle boektitels met daarbij de locatie van het betreffende boek. Behalve de titel treft u er vaak ook de naam van de auteur en een samenvatting van de inhoud in aan. Is de catalogus een databestand op een computer, dan kunt u met enkele trefwoorden (auteur, onderwerp, titel) een titel nog sneller terugvinden. Met de locatiecode loopt u naar het rek en vindt u het gewenste boek.

De geschetste situatie kan ook toegepast worden op digitale foto's en daarbij speelt Lightroom een belangrijke rol.

Net als met boeken in een bibliotheek is uw belangrijkste taak de fysieke RAW-bestanden in mappen op uw computer te plaatsen. Doe dit volgens een vaste structuur. In de volgende afbeelding ziet u daarvan een voorbeeld. Door de mapnaam te laten beginnen met de datum (jjjjmmdd) hebt u automatisch een chronologische volgorde van uw fotosessies. Wordt deze datum aangevuld met een trefwoord, dan kunt u met die combinatie, *20150811_vakantie-frankrijk*, redelijk eenvoudig een serie foto's terugvinden. U zou deze structuur door Lightroom kunnen laten verzorgen, maar het heeft onze voorkeur dit zelf te doen vanuit Windows Verkenner of Finder en de foto's vanaf het geheugenkaartje met een kaartlezer in uw zelfgemaakte mappenarchief te kopiëren. Zo kunt u uw fysieke fototheek (mappen met foto-bestanden) inrichten als ware het een bibliotheek met rekken en boeken.

Afbeelding 01.02

De mappenstructuur van een fototheek met de fysieke fotobestanden.

Net als in een bibliotheek zou een catalogus ook voor uw fotoarchief de vindbaarheid van foto's sterk kunnen verbeteren. Maar hoe doet u dat? Geen nood, want daarbij komt Lightroom u te hulp. Door foto's in Lightroom te importeren, plaatst u de gegevens van die foto's (maplocatie op de computer, opnamegegevens, voorvertoning) in een catalogus van Lightroom, zoals dat eigenlijk ook gebeurt bij het inschrijven van nieuwe boeken in de catalogus van een bibliotheek. Bij het importeren in Lightroom vanuit een mappenstructuur op een vaste schijf worden dus geen fysieke fotobestanden verplaatst of gekopieerd.

TIP

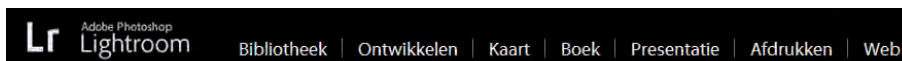
Belangrijk voor het goed functioneren en de betrouwbaarheid van de catalogus is dat de koppeling tussen fotobestand en vermelding in de catalogus niet wordt verbroken. Als u met Windows Verkenner of Finder fysiek fotobestanden verplaatst of verwijdert op uw computer, weet Lightroom niet meer waar de foto's staan. Dat is te vergelijken met iemand die in een bibliotheek boeken verplaatst of verwijdert zonder dat in de catalogus te vermelden. Het lijkt dan of het boek nog aanwezig is, maar als u op de locatie kijkt, zal het daar niet staan. De ont koppeling van catalogus en locatie kan ook ontstaan als u in Lightroom foto's verwijdert uit de catalogus zonder ze van de computer te verwijderen. U denkt in Lightroom dat bepaalde foto's er niet meer zijn, maar ze staan nog wel als bestand op de vaste schijf.

Deze catalogus is het kloppend hart van de module Bibliotheek in Lightroom en geeft u snel en overzichtelijk een beeld van uw fototheek. Lightroom geeft u vervolgens drie hoofdgeredenschappen om met de catalogus te werken:

- beheer van gegevens (modules Bibliotheek en Kaart);
- optimaliseren van de previews (module Ontwikkelen);
- publicatie (Exporteren en modules Boek, Presentatie, Afdrukken en Web).

BIBLIOTHEEK EN KAART

De module Bibliotheek is bedoeld om gegevens aan de catalogus toe te voegen, zoals trefwoorden en persoonsgegevens, en om uw foto's te beoordelen, te selecteren en te beheren. Natuurlijk is het ook de plaats om uw fotoarchief te doorzoeken. Deze module hadden ze wat ons betreft ook gewoon Catalogus kunnen noemen, omdat slechts met fotogegevens en -previews wordt gewerkt en niet met de daadwerkelijke fotobestanden. De eigenlijke bibliotheek is voor ons de mapstructuur die we zelf gemaakt en gevuld hebben met fotobestanden.

Afbeelding 01.03

De zeven modules van Lightroom.

De module Kaart is ook bedoeld om uw foto's te beheren en wel op basis van locatiegegevens die aan een foto zijn toegekend door gps of achteraf zijn toegevoegd in Lightroom. U weet zo altijd waar een foto genomen is en zelfs welk traject u gewandeld of gereisd hebt.

ONTWIKKELEN

In de module Ontwikkelen kunt u uw foto's optimaliseren. Dit gebeurt echter volgens een ander principe dan in Photoshop. In Lightroom worden niet direct de pixels van de foto bewerkt, maar worden slechts waarden van parameters, zoals belichting of verscherpen, toegepast op de voorvertoning (*preview*) van het fotobestand. Deze optimalisatie-instellingen worden als een soort recept opgeslagen in de catalogus bij de overige gegevens van het fotobestand en dat gebeurt in realtime. U hoeft in Lightroom nooit een foto op te slaan. Het recept kan na afsluiten en starten van Lightroom weer vrijelijk aangepast worden. Bovendien kunt u terugkeren naar de oorspronkelijke voorvertoning of voor één fotobestand verschillende recepten, en dus verschillende voorvertoningen, maken.

EXPORTEREN, BOEK, PRESENTATIE, AFDRUKKEN EN WEB

In de modules Bibliotheek, Kaart en Ontwikkelen werkt u dus alleen virtueel met de foto's. Behalve een voorvertoning op het beeldscherm is een foto nog steeds niet tastbaar in de vorm van een bestand of een publicatievorm. Wilt u een of meer foto's als JPEG- of TIFF-bestand gebruiken, dan zult u de gegevens van de foto en het bijbehorende recept vanuit Lightroom naar het gewenste bestandstype moeten exporteren (Cmd/Ctrl+Shift+E). Met de modules Boek, Presentatie, Afdrukken en Web kunt u echter ook direct een tastbaar fotoboek samenstellen of een diavoorstelling, print of webgalerie maken.

TIP

De op de camera ingestelde witbalans bepaalt bij RAW grotendeels de kleuren van de voorvertoning in Lightroom. Zaken als verscherping of beeldstijlen zijn vaak eigen aan de camera en zullen door Lightroom niet in de voorvertoning worden meegenomen. Is uw camera ingesteld op monochroom en RAW en bekijkt u de foto's in Lightroom, dan zullen ze toch als kleurenbeeld worden weergegeven. Tip: selecteer alle beelden en druk op de letter V. Zo worden ze allemaal in grijswaarden getoond.

LOCATIE VAN DE CATALOGUS

Als u zonder voorkennis van start gaat met Lightroom, wordt automatisch een catalogus gemaakt. Terwijl u in de loop van de tijd meer foto's in Lightroom importeert, zal de catalogus (fotogegevens, ontwikkelrecepten én previews) uitdijen en zal Lightroom ook een keer per week een back-up maken van de catalogus (niet van de fysieke fotobestanden!). U vindt de catalogus op de C-schijf (Windows) of Macintosh HD (Mac) in de map Gebruikers*uw naam*\Afbeeldingen\Lightroom als het

bestand met de naam **Lightroom Catalog.lrcat**. Dat is bij Windows en Mac hetzelfde. Uw fotoarchief met de fysieke bestanden zal waarschijnlijk op een interne dataschijf staan (D) of op een externe vaste schijf (F).

De standaardlocatie van het lrcat-bestand heeft zijn beperkingen. Als bijvoorbeeld uw C-schijf of Macintosh HD crasht of geformatteerd wordt, bent u alle voorvertoningen en recepten van uw foto's kwijt. Ook staat de back-up van de catalogus niet bij de back-up van uw fotoarchief.

Een ander nadeel van de standaardlocatie van de catalogus is dat deze op de C-schijf of Macintosh HD staat en dat het bestand op een zeker moment, als u veel foto's hebt geïmporteerd in Lightroom, vele gigabytes in beslag neemt en uiteindelijk kan leiden tot een vermindering van de algemene prestaties van uw computer.

Ons advies is dan ook om de catalogus op dezelfde vaste schijf te zetten als uw fotoarchief en de catalogus een herkenbare naam te geven. De extensie zal altijd .lrcat zijn. De (externe) vaste schijf voldoet bij voorkeur aan de volgende eisen:

- een snelle aansluiting (eSata, USB 3 of Firewire 800);
- een grote capaciteit (minimaal 2 TB);
- bij voorkeur een grote cache en een hoge rotatiesnelheid (7200 rpm).

TIP

Staan fotoarchief en catalogus op dezelfde schijf, dan zal bij een back-up van die schijf ook de catalogus worden opgeslagen en hebt u na een crash de fotobestanden en de catalogus snel weer beschikbaar.

TIP

Om een externe vaste schijf met daarop uw fototheek en de catalogus van Lightroom op zowel een Mac- als Windows-computer te kunnen gebruiken (thuis-pc/MacBook, bij een fotovriend(in) of klant of op de fotoclub), moet deze schijf FAT32 geformatteerd zijn. Beide systemen kennen deze schijfindeling. Een veelgebruikt alternatief voor FAT32, NTFS van Windows, wordt door Mac niet herkend.

Er kunnen zich drie situaties voordoen als u de catalogus en de fotobestanden op dezelfde schijf wilt hebben:

- 1 U hebt nog geen foto's geïmporteerd in Lightroom en er is nog geen catalogus.
- 2 U hebt uw fotobestanden op een andere dan de C-schijf staan en gebruikt de standaardcatalogus.
- 3 Uw foto's staan verspreid over verschillende schijven en u gebruikt de standaardlocatie van de catalogus.

1. NOG GEEN CATALOGUS

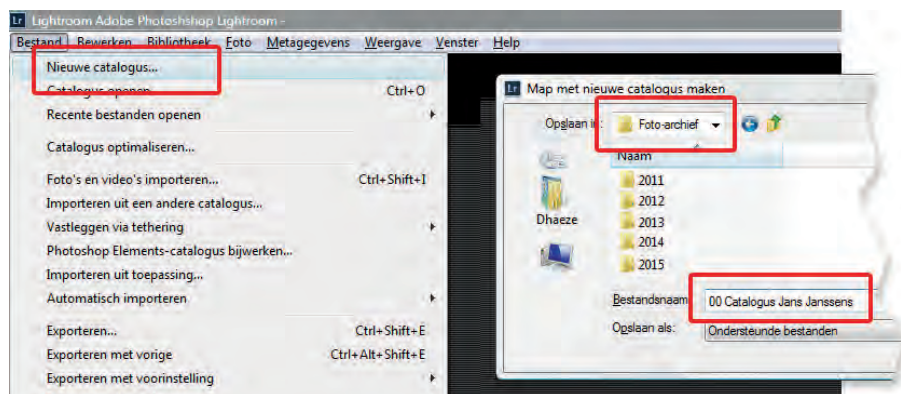
Zijn nog geen foto's geïmporteerd in Lightroom, dan gaat u als volgt te werk.

- 1 Start Lightroom.
- 2 Kies **Bestand, Nieuwe catalogus**.
- 3 Bedenk een duidelijk naam.
- 4 Blader naar de schijf met de bestanden van uw fotoarchief.
- 5 Bevestig uw keuze.

Lightroom sluit de standaardcatalogus en opent de nieuwe, lege catalogus die u net hebt gemaakt. De naam van die nieuwe catalogus ziet u linksboven (Mac: midden) in de titelbalk van Lightroom. U kunt nu foto's importeren.

Afbeelding 01.04

Het maken van een nieuwe catalogus in dezelfde map als waarin uw fotoarchief staat.

2. FOTOBESTANDEN OP ÉÉN SCHIJF, CATALOGUS OP C-SCHIJF/MACINTOSH HD

Hebt u al een catalogus opgebouwd van een uitgebreid fotoarchief, dan kunt u de catalogus verplaatsen naar de vaste schijf met daarop de fotobestanden. De locatie van de catalogus waarin u werkt, is eenvoudig te vinden door in Windows linksboven in de titelbalk van Lightroom te rechtsklikken op de naam van de catalogus en de optie **Locatie van catalogus tonen** te kiezen (Mac: rechtsklikken midden op naam catalogus in titelbalk opent Finder).

Afbeelding 01.05

De locatie van een catalogus tonen in Windows en Mac.

Het lrcat-bestand wordt in Windows Verkenner of in Finder getoond. Kopieer dit bestand naar de locatie waar uw fotobestanden staan en wijzig de naam van Lightroom 4/5 Catalog in een voor u duidelijke naam, bijvoorbeeld Catalogus-LR_2013. Als u nu op dit lrcat-bestand dubbelklikt, wordt de catalogus geopend en ziet u al uw foto's netjes met alle gegevens terug.

3. FOTOBESTANDEN OP VERSCHILLENDE SCHIJVEN, CATALOGUS OP C-SCHIJF/MACINTOSH HD

Als u vanuit diverse schijflocaties foto's in Lightroom geïmporteerd hebt, kan uw fotoarchief onoverzichtelijk worden en is het ook niet mogelijk de catalogus bij de fotobestanden te plaatsen. Het is dan raadzaam alle fotobestanden op één schijf te verzamelen en daarbij ook de catalogus te plaatsen. Deze 'volksverhuizing' kan Lightroom voor u verzorgen met de optie **Exporteren als catalogus** in het menu **Bestand**.

Maak in Lightroom een selectie van de gewenste foto's of selecteer alle previews (Cmd/Ctrl+A). Alle fotobestanden in de betreffende mappen worden met de optie **Exporteren als catalogus** fysiek gekopieerd naar de nieuwe locatie en de catalogus wordt hierop aangepast. Zorg dat de exportlocatie een snelle vaste schijf is.

HET ARCHIEF VERHUIZEN

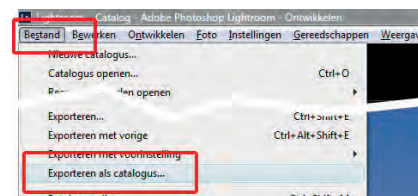
Als u de fotobestanden en de catalogus op één schijf hebt staan, is het verhuizen ervan relatief eenvoudig. Selecteer het gehele fotoarchief inclusief de map met de catalogus en kopieer deze naar de nieuwe vaste schijf of computer. Dit werkt goed in de volgende situaties:

- verhuizen naar grotere of snellere vaste schijf;
- verhuizen van oude naar nieuwe computer;
- overzetten van laptop naar desktop en omgekeerd;
- verhuizen van Windows naar Mac en omgekeerd.

Omdat bij deze verhuizing vele gigabytes betrokken zijn, zal dit de nodige tijd in beslag nemen.

STAPSGEWIJS BEGINNEN

Als u Lightroom de eerste keer start, is de werkwijze niet vanzelfsprekend. U ziet een grijze en vooral lege interface met een oneindig aantal knopjes en deelvensters. Waar moet u beginnen? De volgende hoofdstukken geven u alle informatie, maar hierna vindt u een kort overzicht van de stappen om foto's te beoordelen, selecteren, bewerken, publiceren en exporteren.

Afbeelding 01.06

Het verzamelen van fotobestanden op één locatie in een nieuwe catalogus.

TIP

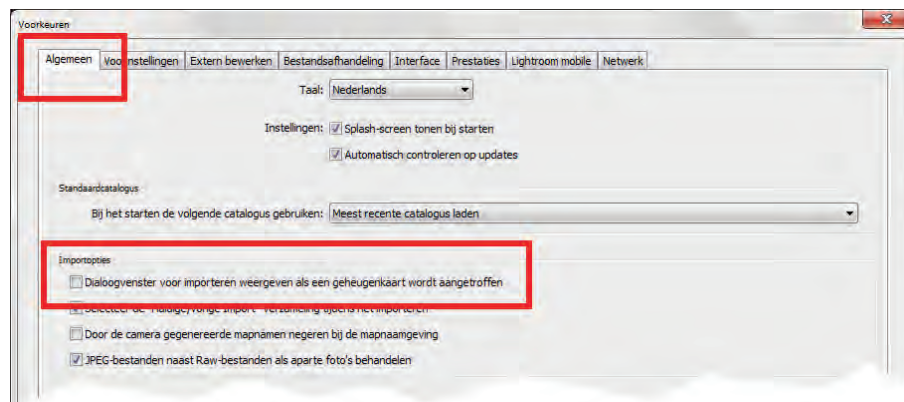
De kans bestaat dat wanneer u uw camera aankoppelt aan de computer of de geheugenkaart in een kaartlezer stopt, dat Lightroom automatisch wordt gestart en het programma de bestanden gelijktijdig van camera of geheugenkaart naar de computer wil kopiëren en importeren in de catalogus. Hiermee bepaalt Lightroom de structuur en naamgeving van uw fysieke fotoarchief en dat is minder overzichtelijk dan wanneer u met Verkenner of Finder zelf een structuur opzet en foto-bestanden kopieert. Wilt u het automatisch starten van Lightroom uitzetten, dan is dit mogelijk via **Voorkeuren, Algemeen**.

Vorbereiding

- 1 Zorg voor een overzichtelijke mappenstructuur voor uw fotobestanden en start Lightroom.
- 2 Maak een eigen catalogus op dezelfde schijf als waarop uw fotobestanden staan (zie de voorgaande paragraaf).
- 3 U ziet een lege catalogus met aan de bovenzijde zeven modules en links en rechts deelvensters.

Afbeelding 01.07

Het automatisch starten van Lightroom uitzetten als een geheugenkaart wordt aangesloten.

Gegevens en previews importeren

- 4 Klik in de module **Bibliotheek** op de knop **Importeren**, onder in het linkerdeelvenster.
- 5 Blader links in het importvenster naar de gewenste map met fotobestanden op de betreffende vaste schijf.
- 6 Alle foto's zijn te zien in een rasterweergave (sneltoets G) en vinkjes kunnen aangevinkt worden.

- 7 Druk op de toets E om foto's beeldvullend te zien en eventueel te selecteren. In die weergave bladert u met de pijltoetsen links en rechts door de foto's. Druk weer op de toets G voor een totaaloverzicht.
- 8 Kies in het rechterdeelvenster van het importvenster bij **Voorvert. Renderen** de optie **Standaard**.
- 9 Maak in het rechterdeelvenster eventueel nieuwe metagegevens aan met naam en adres.
- 10 Klik rechtsonder in het dialoogvenster op de knop **Importeren** om de (gegevens en previews van de) foto's in de catalogus van Lightroom op te nemen. De voortgang ziet u linksboven in het hoofdvenster.
- 11 Eerst ziet u miniatures verschijnen. Vervolgens worden in de voortgangsstatus ook de grotere previews gemaakt. Wacht bij voorkeur met werken tot het hele importproces klaar is.

Beoordelen en selecteren

- 12 U ziet in het midden van het scherm een raster van miniatures. Onderaan staat een filmstrip met diezelfde miniatures. Druk op de toets E om de eerste foto kadervullend te zien. Beoordeel de foto op kadering, belichting en kleur. Om de scherpte op 100% te kunnen zien, klikt u in de beeldvullende voorvertoning van een foto om in te zoomen. Door met ingedrukte muisknop te slepen, schuift u door de foto. Als u klikt, wordt de foto weer kadervullend getoond. Om in te zoomen kunt u ook de spatiebalk ingedrukt houden.
- 13 Geef op basis van de genoemde kwaliteitscriteria de foto's een sterwaardering met de cijferstoetsen 1 tot en met 5. Kies 4 voor een goede foto, die nog enigszins bewerkt moet worden. Kies 5 voor een bijna perfecte foto die u bijvoorbeeld alleen hoeft bij te snijden.
- 14 Klik rechtsonder in de balk boven de filmstrip op het woordje **Filter**. U ziet nu vijf sterren op de balk.
- 15 Klik op de vierde ster en in de filmstrip zijn nu alleen nog de foto's met een sterwaardering van 4 en hoger te zien. Druk op de letter G om een rasteroverzicht te zien in het hoofdvenster.
- 16 Sterwaarderingen kunnen aangepast worden door een andere waarde te typen. Met nul vervalt de waardering.

Ontwikkelen (beeldcorrecties)

- 17 Schakel over op de module **Ontwikkelen** (sneltoets D) en pas met de gereedschappen belichting, kleur en detail aan.

18 U kunt door op de letter R te drukken snel een foto bijsnijden met **Uitsnijdbedekking**. Het kader kan worden verkleind door de besturingspunten te slepen. Door te slepen in het kader verschuift u de foto in het kleinere kader. De foto kan gedraaid worden door buiten het kader te slepen. Druk weer op de letter R om de uitsnede beeldvullend te zien. U kunt zo later de uitsneden nog eenvoudig aanpassen.

Exporteren en publiceren

- 19 Hebt u alle foto's aangepast, dan kunt u de gewenste foto's met Ctrl of Shift (Cmd of Shift) selecteren in de Rasterweergave (G) en gebruiken in de modules Kaart, Boek, Presentatie, Afdrukken en Web.
- 20 Wilt u de geselecteerde foto's als JPEG of TIFF gebruiken, kies dan **Bestand**, **Exporteren** (Cmd/Ctrl+Shift+E), stel de gewenste locatie en andere opties in en klik op **Exporteren**.

TIP

Voordat u aan de slag gaat met uw echte archief is het misschien raadzaam eerst een testcatalogus te maken en daarin een paar mappen met RAW-bestanden te importeren. Zo kunt u kijken of u de handelingen met de catalogus kunt reproduceren. Zolang u tijdens deze testfase de fysieke RAW-bestanden ongemoeid laat, kunt u naar hartenlust spelen met de catalogus: hernoem het Ircat-bestand, verplaats het en maak een back-up. Hebt u eenmaal uw koudwatervrees overwonnen, dan kunt u vol vertrouwen verder in dit boek en de definitieve catalogus van uw fotoarchief gaan opzetten in Lightroom.